

7. Підкоритов В. С., Сазонов С. О. Проект сучасного протоколу лікування психіатром неорганічного енурезу у дітей та підлітків в умовах страхової медицини. *Український вісник психоневрології*. 2004. Т. 12, вип. 1. С. 88–90.
8. Виноградова Т. А., Гажев Б. Н., Виноградов В. М., Мартынов В. К. Практическая фитотерапия. М.: Изд-во «ЭКСМО-Пресс»; СПб.: Валери СПД, 2001. 640 с.
9. Мамчур Ф. І. Фітотерапія в урології. Киев: Здоров'я, 1991. 142 с.
10. Решетняк В. В., Решетняк Е. В., Цигура И. В. Лечебник «Народная мудрость врачевания». – Х.: Крук, 2003. 544 с.
11. Ahmadipour S. H., Vakili M., Ahmadipour S. Phytotherapy for children's nocturnal enuresis. *Journal of Medical and Biomedical Sciences*. 2017; 6(3): 23-29. URL: <https://www.ajol.info/index.php/jmbs/article/view/167153>.
12. Lee Y. B, Ah Lee J., Soobin Jang, Lim Lee H. Herbal medicine (Suoquan) for treating nocturnal enuresis: A protocol for a systematic review of randomized controlled trials. *Medicine (Baltimore)*. 2018;97(17):e0391. DOI:10.1097/MD.00000000000010391.
13. Sharifi H., Minaie M. B., Qasemzadeh M. J., Ataei N., Gharehbeiglou M., Heydari M. Topical use of *Matricaria recutita* L (Chamomile) Oil in the Treatment of Monosymptomatic Enuresis in Children: A Double-Blind Randomized Controlled Trial. *J Evid Based Complementary Altern Med*. 2017;22(1):12-17. DOI:10.1177/2156587215608989.
14. Motaharifard M. S., Effatpanah M., Nejatbakhsh F. Nocturnal Enuresis in Children and Its Herbal Remedies in Medieval Persia: A Narrative Review. *J Pediatr Rev*. 2020; 8(1): 15-22. URL: <http://dx.doi.org/10.32598/jpr.8.1.15>

ДОСЛІДЖЕННЯ РЕНАЛЬНИХ ЕФЕКТІВ ВОДНО-СПИРТОВОГО ЕКСТРАКТУ ЛИСТЯ ЛЮБИСТКУ ЛІКАРСЬКОГО

Шульга В. Ю., Койро О. О., Кононенко А. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. У сучасних умовах невпинно зростає інтерес до лікарських засобів рослинного походження, у т. ч. призначених для регуляції видільної функції нирок. Вважається, що вони є досить безпечними та викликають мінімальний ризик порушень електролітного та кислотно-лужного балансу навіть за умов протипоказань для призначення потужних синтетичних сечогінних засобів. Однією із перспективних для дослідження рослин є любисток лікарський (*Levisticum officinale Koch.*). Галенові препарати із коренів любистку виявляють сечогінну, протизапальну, спазмолітичну та знеболювальну дію. Однак інформація щодо фармакологічної активності надземної частини рослини

практично відсутня.

Мета дослідження. Дослідити вплив рідкого екстракту листя любистку лікарського (екстрагент – 70% спирт етиловий) на стан видільної функції нирок у мишей в умовах водного діурезу.

Матеріали і методи. Експеримент виконано на білих безпородних мишах-самцях масою 20–22 г ($n = 26$), яких попередньо адаптували до внутрішньошлункового введення водного навантаження (5 % від маси тіла) та перебування в обмінних клітках. Екстракт листя любистку вводили внутрішньошлунково в дозах 1 мл/кг та 5 мл/кг, попередньо видаляючи із нього спирт та відновлюючи до вихідного об'єму водою очищеною. Миші контрольної групи отримували воду питну у відповідній кількості, тварини групи референс-препарату – «Канефрон® Н» у дозі 30 мг/кг. На 7-му добу оцінювали видільну функцію нирок після введення водного навантаження. Сечу збирали протягом 2 годин, визначали в ній вміст креатиніну та розраховували його екскрецію.

Тема НДР. «Фармакологічне вивчення біологічно активних речовин та лікарських засобів» (номер держреєстрації 0114U000956, 2014–2023 рр.).

Результати. При курсовому застосуванні рідкий екстракт листя любистку лікарського сприяв збільшенню об'єму сечовиділення при практично незмінній екскреції креатиніну, що свідчить про переважно каналцевий механізм діуретичного ефекту – пригнічення реабсорбції. Максимальне збільшення діурезу (в 1,7 разу) спостерігали при застосуванні дози 5 мл/кг ($p < 0,05$). На тлі введення екстракту в дозі 1 мл/кг об'єм сечовиділення зростав лише у 1,4 разу ($p > 0,05$). За впливом на видільну функцію нирок досліджуваний екстракт перевершував препарат порівняння «Канефрон® Н» у дозі 30 мг/кг, при застосуванні якого спостерігали збільшення діурезу в 1,4 разу ($p > 0,05$).

Висновки. Діуретична дія рідкого екстракту листя любистку лікарського є дозозалежною та реалізується переважно за рахунок посилення каналцевої реабсорбції. Отримані результати свідчать про доцільність поглибленого вивчення ренальних ефектів екстракту листя любистку в умовах спонтанного сечовиділення.